

BURMISTRZ OZIMKA

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WSI GRODZIEC W GMINIE OZIMEK**

Opracowanie:

mgr inż. arch. Elżbieta Joseph – Tomaszewska

**Katowice, sierpień 2009 r.
aktualizacja maj 2010 r.
aktualizacja styczeń 2011 r.
aktualizacja grudzień 2011 r.**

<u>Spis treści</u>	strona
1. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE	1
1.1. Przedmiot opracowania	1
1.2. Cele prognozy oddziaływania na środowisko	1
1.3. Zawartość prognozy	1
1.4. Metoda opracowania	2
1.5. Podstawy prawne	2
1.6. Materiały źródłowe	3
2. ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU	5
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	6
3.1. Cechy i właściwości elementów środowiska	6
3.1.1. Położenie i rzeźba terenu	
3.1.2. Budowa geologiczna	
3.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne	
3.1.4. Warunki glebowe	
3.1.5. Warunki klimatyczne i topoklimatyczne	
3.2. Ocena zasobów przyrodniczych w powiązaniu z otoczeniem	8
3.3. Ochrona prawna zasobów środowiska	8
3.4. Walory krajobrazu	9
3.5. Ocena jakości środowiska i tendencji zmian. Źródła zagrożeń środowiska i bezpieczeństwa ludzi	10
4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA	13
5. WNIOSKI DO PROJEKTU PLANU	14
5.1. Ocena warunków gruntowych, wodnych i topoklimatycznych dla potrzeb przeznaczenia terenu na różne cele rozwojowe	14
5.2. Ograniczenia i uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody i krajobrazu	15
5.3. Uwarunkowania dla przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i inne	16
6. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	18
7. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	20
7.1. Stwierdzenia ogólne	20
7.2. Cele rozwoju gminy i ochrony środowiska a rozwiązania projektu planu	20
7.3. Ocena projektu planu w aspekcie przydatności terenów dla różnych form użytkowania i zagospodarowania obszarów, głównie dla mieszkalnictwa	23
7.4. Ocena projektu planu w aspekcie funkcjonowania przyrodniczej struktury przestrzennej w powiązaniu z otoczeniem	24
7.5. Wpływ zmian w zagospodarowaniu przestrzeni na elementy środowiska	25
7.5.1. Powierzchnia ziemi	
7.5.2. Wody powierzchniowe i podziemne	
7.5.3. Warunki klimatyczne i aerosanitarne	
7.5.4. Zasoby przyrody i bioróżnorodność	
7.5.5. Krajobraz	
7.6. Szczególne zagrożenia środowiska Prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko i zdrowie ludzi - tabela	27
7.7. Metody analizy skutków realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	31
8. STRESZCZENIE	32
9. ZAŁĄCZNIKI	
1) Synteza uwarunkowań – skala 1 : 2 000 (wydruk w skali 1 : 5 000)	
2) Prognoza oddziaływania projektu planu na środowisko – skala 1 : 2 000 (wydruk w skali 1 : 5 000)	

1. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania prognozy oddziaływania na środowisko jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec w Ozimku, obejmujący grunty wsi Grodziec, oraz grunty części wsi : Biestrzynnik, Chobie i Mnichus.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzono w oparciu o uchwałę nr XVII/135/08 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 21 stycznia 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wsi Grodziec.

1.2. Cele prognozy oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty :

- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- plany zagospodarowania przestrzennego.

Celem dokumentu jest ocena oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu miejscowego wraz ze wskazaniem możliwości wprowadzenia

- rozwiązań alternatywnych,
- działań w zakresie łagodzenia niepożądanych skutków,
- działań kompensujących negatywny wpływ na środowisko.

Służy temu prognoza oddziaływania na środowisko (art. 51 przywołanej ustawy), której celem jest :

- eliminowanie na etapie sporządzania planu, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju danego obszaru i jego otoczenia przez równoległe prowadzenie prac nad projektem planu i prognozą,
- wprowadzenie zapisu ustaleń zapewniających możliwość działalności gospodarczej i zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej przy równoczesnym zapewnieniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych.

1.3. Zawartość prognozy

Prognoza określa, analizuje i ocenia :

- skutki dla wszystkich elementów środowiska jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów i realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- stan i funkcjonowanie środowiska przy braku realizacji ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i dotychczasowych tendencji zmian,
- rozwiązania planu z punktu widzenia :
 - zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym,
 - zgodności z przepisami prawa,
 - skuteczności ochrony różnorodności biologicznej,
 - właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania z pozostałymi terenami,
 - przewidywanych w planie warunków zagospodarowania terenów wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarki zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych,
 - zagrożeń dla środowiska i ludzi wynikających z realizacji ustaleń planu,
 - skutków dla istniejących form ochrony przyrody,
 - zmian w krajobrazie.

Na całość prognozy składają się :

- część tekstowa zawierająca informacje wymagane ustawą z dnia 3 października 2008 r., w tym :
 - ocena stanu środowiska i tendencji zmian wynikających z aktualnych trendów w formach użytkowania i zagospodarowywania obszaru,
 - określenie uwarunkowań ekofizjograficznych dla rozwiązań projektu planu,
 - ocena projektowanych rozwiązań planu w aspekcie uwarunkowań ekofizjograficznych, formalno – prawnych, ekonomicznych i ewentualnie innych z pozycji ochrony wszystkich elementów środowiska,
 - streszczenie,
- część graficzna, tj. :
 - mapa uwarunkowań w skali 1 : 2 000,
 - prognoza oddziaływania na środowisko na tle rysunku planu w skali 1 : 2 000.

1.4. Metoda opracowania

Wykaz zawartości prognozy odwzorowuje przyjętą metodę pracy polegającą na :

- zebraniu materiałów wejściowych dotyczących terenu opracowania i jego otoczenia oraz wszelkich informacji „zewnątrznych” rzutuujących na stan środowiska i późniejsze ustalenia planistyczne,
- analizie i ocenie w/w materiałów w powiązaniu z rozpoznaniem terenu,
- określeniu uwarunkowań dla rozwoju przestrzennego obszaru,
- stałej współpracy z autorami projektu planu celem bieżącego eliminowania rozwiązań sprzecznych z celami ochrony środowiska,
- sporządzeniu tekstu i załączników graficznych,
- poddaniu procedurze formalnej.

1.5. Podstawy prawne

Punktem wyjścia do działań w zakresie sporządzenia prognozy jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.), oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227).

W odpowiedzi na pismo Burmistrza Ozimka l.dz. ZRG.JG.7322/3/G/08 z dnia 26 listopada 2008 r. dotyczące uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu planu przedmiotowego obszaru w Grodzcu, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Opolu, pismem RDOŚ-16-WOOS-7041-005/08/mse z dnia 12.12.2008 r. określiła poszerzony zakres dokumentu wynikający z zapisu art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

Ponadto w pracach nad prognozą oparto się o przepisy zawarte w następujących aktach prawnych :

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.),

- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. z 2007 r. Nr 75, poz. 493),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 257, poz. 2573, z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. Nr 120, poz. 826),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie dróg, linii kolejowych i lotnisk, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach, dla których jest wymagane sporządzanie map akustycznych, oraz sposobów określania granic terenów objętych tymi mapami (Dz.U. z 2007 r. Nr 1, poz. 8),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. nr 47, poz. 281),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 października 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz.U. Nr 192, poz. 1392),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (Dz.U. Nr 233, poz. 1988),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz.U. Nr 192, poz. 1883),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz.U. Nr 165, poz. 1359),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz.U. Nr 168, poz. 1764),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz.U. Nr 92, poz. 1029),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz.U. Nr 94, poz. 795).

1.6. Materiały źródłowe

1. Strategia rozwoju gminy Ozimek na lata 2003 – 2015 przyjęta przez Radę Miejską w Ozimku uchwałą nr XII/105/03 z dnia 25 listopada 2003 r.
2. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla gminy Ozimek, ECOPLAN – Ryszard Kowalczyk, Opole 2005
3. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miejscowości Grodziec w gminie Ozimek, ECOPLAN Ryszard Kowalczyk, Opole – listopad 2007
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek (uchwała nr III/11/06 Rady Miejskiej gminy Ozimek z dnia 20 grudnia 2006 r.)
5. Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Ozimek. Tom I Program Ochrony Środowiska. Zakład Systemów Ekologicznych CMG KOMAG Gliwice, październik 2005 r.
6. Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Ozimek. Tom II Plan Gospodarki Odpadami. Zakład Systemów Ekologicznych CMG KOMAG Gliwice, maj 2005 t.

7. Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, Instytut Hydrogeologii i Geologii Inżynierskiej, AGH Kraków, 1990
8. Rozporządzenie Wojewody Opolskiego nr 0151/P/16/2006 r. z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu
9. Stan środowiska w województwie opolskim w r. 2003 – WIOS Opole, 2004
10. Mapa pt. Gmina Ozimek, Dolina Małej Panwi – trasy rowerowe, atrakcje okolicy, osobliwości przyrody; UGiM w Ozimku 2006 – Art. Media Consulting
11. Zwierzęta a drogi. Metody ograniczania negatywnego wpływu dróg na populację dzikich zwierząt; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk – Białowieża 2004
12. W. Czarnecki : Planowanie miast i osiedli, tom I PWN Warszawa, Poznań 1960
13. Południowa Okręgowa Izba Urbanistów z siedzibą w Katowicach; Wybrane zagadnienia ochrony środowiska w planowaniu przestrzennym, materiały seminaryjne, Kraków 2007
14. Informacje internetowe :
 - www.ozimek.pl
 - Plan rozwoju wsi Grodziec (<http://bip.ozimek.pl/zalaczniki/upload1341.dod>)
 - <http://pl.wikipedia.org/wiki/Grodziec>
 - www.grodziec.ozimek.pl
15. Inwentaryzacja i rozmowy z mieszkańcami sołectwa w dniu 26 sierpnia 2008 r.

2. ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU

Przedmiotem projektu planu jest sołectwo Grodziec w gminie Ozimek w części zainwestowanej i przewidzianej do zainwestowania (według Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek – uchwała Nr III/11/06 Rady Miejskiej w Ozimku z dnia 20.12.2006 r.).

Są to tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej (także zagrodowej) położone po obu stronach drogi krajowej nr 46 Opole – Częstochowa i przy jej przecznicach (ciąg ulic : Klasztorna – Szkolna, ulice : Leśna, Brzozowa, Kwiatowa, Dolna, Krótka, Robotnicza i Polna).

Granice opracowania określają : od północy orientacyjna trasa projektowanej obwodnicy dla drogi krajowej biegnącej od zachodu poprzez lasy, dalej doliną cieku Chobianka, i na wschodzie ponownie przez lasy. Od strony południowej granice wyznaczają drogi gospodarcze na dalekim zapleczu zabudowy przy ul. Częstochowskiej, granice terenów sportowych (wg Studium) w obrębie obszaru górniczego piaskowni oraz zasięg terenów przewidzianych pod zabudowę mieszkaniową od wschodu.

Ludność wsi utrzymywała się ze źródeł pozarolniczych (słabe gleby); dawniej z rzemiosła, później z pracy w przemyśle i innych dziedzinach. Aktualnie funkcje wsi w/w Studium określa jako ośrodek obsługi turystyki (sanktuarium maryjne o zasięgu krajowym) i rekreacji.

Aktualną strukturę zagospodarowania ilustruje poniższe zestawienie :

Tereny :	Symbol	Orientacyjna powierzchnia w ha	%
- zabudowy :			
• mieszkaniowej jednorodzinnej	MN	41,0	5,4
• usługowo – mieszkaniowej	UM	0,5	0,1
• usługowej	U	1,0	0,1
• usług oświaty	UO	0,9	0,1
• usług kultu religijnego	UKR	1,0	0,1
• obiektów produkcyjno – usługowych i magazynów	PU	4,7	0,6
- usług sportu, rekreacji i turystyki	UST	1,2	0,2
- cmentarza	ZC	1,0	0,1
- komunikacji i infrastruktury	K, E	50,8	6,8
- razem tereny zainwestowane		102,1	13,5
- tereny otwarte :			
• zadrzewień i zieleni nieurządzonej	ZW	0,7	0,1
• rolnicze	R	482,9	63,5
• lasów	ZL	163,2	20,2
• wód otwartych	WS	21,0	2,7
- razem tereny otwarte		657,8	86,5
ogółem powierzchnia opracowania		759,9	100,0

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

Podstawowe materiały źródłowe :

- Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Ozimek. tom I i II – Zakład Systemów Ekologicznych CMG KOMAG, Gliwice październik 2005 r.
- Opracowania ekofizjograficzne dla gminy Ozimek (2005) i dla wsi Grodziec (2007), ECOPLAN Ryszard Kowalczyk, Opole

3.1. Cechy i właściwości elementów środowiska

3.1.1. Położenie i rzeźba terenu

Obszar opracowania według regionalizacji Jerzego Kondrackiego wchodzi w skład następujących jednostek fizyczno – geograficznych :

- Podprowincja 318 - Niziny Środkowopolskie,
- Makroregion 318.5 - Nizina Śląska,
- Mezoregion 318.57 - Równina Opolska, (w mikroregionie Małej Panwi wg K. Dubel).

Rzeźba terenu wsi została ukształtowana głównie w okresie czwartorzędowym, kiedy to podczas dwukrotnego zlodowacenia oraz procesów peryglacjalnych osadziły się utwory moreny dennej, osady wodnolodowcowe i fluwialne, tworząc równiny wodnolodowcowe w obszarze wysoczyzn, oraz osady północnopolskiej terasy nadzalewowej, w obrębie której położony jest Grodziec.

W całym sołectwie maksymalna deniwelacja terenu osiąga wartość około 11,0 m z wartością minimalną w zachodniej części obszaru, a maksymalną we wschodniej (197 m npm). Spadki terenu nie przekraczają 2% z wyjątkiem niewysokiej wydmy eolicznej o spadkach przekraczających 10%. Elementy rzeźby pochodzenia antropogenicznego to :

- wyrobisko popiaskowe (kopalnia piasków kwarcowych „Grodziec I”) z wałami z nadkładu do 3,0 m wysokości,
- hałda odpadów tartacznych, przy ul. Tartacznej, o wysokości 5,0 – 6,0 m,
- kilka gruzowisk wypełniających lokalne wyrobiska po dzikiej eksploatacji piasku.

3.1.2. Budowa geologiczna

W obszarze opracowania (w rejonie ul. Częstochowskiej), do głębokości 700 m ppt, występują osady permu dolnego, wyżej pełny kompleks osadów triasowych o łącznej miąższości 627 m, i najmłodsze utwory czwartorzędowe. Obejmują one plejstocenyjskie osady terasy akumulacyjnej od 12,2 m do ponad 34,0 m (pomiar w studni STGr 1 i UM).

Tereny położone na obszarze terasy nadzalewowej należą do obszarów o ograniczonej przydatności dla budownictwa (typ B) z uwagi na występowanie wody gruntowej na głębokości do 0,5 – 2,0 m w gruntach piaszczystych.

3.1.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Grodziec położony jest w zlewni rzeki Mała Panew. Sieć hydrograficzną tworzą tu : prawobrzeżny dopływ Małej Panwi – rzeczka Rosa z uregulowanymi dopływami : Chobianką i Strugą Grodziecką, oraz sieć płytkich cieków i rowów melioracyjnych uchodzących do w/w cieków.

W roku 1997 w czasie lipcowej powodzi wody Strugi Grodzieckiej i lokalnych cieków zalały najniższej położone obszary terasy nadzalewowej wsi (w tym obszar piaskowni gdzie znajduje się zbiornik wód stojących w zalanym wyrobisku poeksploatacyjnym piaskowni „Grodziec IX”).

W gminie Ozimek występują trzy poziomy wodonośne :

- permotriasowy z ujęciem wód Uoz1 w mieście,
- triasowy eksploatowany w ujęciu dla Huty Małapanew,
- czwartorzędowy występujący w piaszczysto – żwirowych osadach dolin rzecznych eksploatowany na terenie sąsiadującego z Groźcem od wschodu Mnichusa (ujęcie UM).

Dla oceny przydatności terenów do zagospodarowania na obszarze wsi Grodziec zasadnicze znaczenie ma poziom wód gruntowych związany z utworami czwartorzędowymi w obszarze terasy nadzalewowej na której zlokalizowana jest miejscowość.

W opracowaniu ekofizjograficznym określono trzy strefy głębokościowe wody warunkujące możliwość zabudowy :

- do 1,0 m ppt; niekorzystne dla budownictwa,
- 1,0 do 2,0 m ppt; niekorzystne dla zabudowy podpiwniczonej,
- ponad 2,0 m ppt; korzystne dla zabudowy podpiwniczonej.

Rozmieszczenie stref nie zawsze przystaje do istniejącej, a zwłaszcza planowanej zabudowy.

3.1.4. Warunki glebowe

Pod względem typologicznym na terenie opracowania dominują czarne ziemie zdegradowane. Znaczny jest też udział gleb pochodzenia organicznego jakimi są gleby bagienne w typie mułowych oraz pobagienne w typie murszowych.

Kompleksem o stosunkowo dużej przydatności rolniczej jest kompleks żytni bardzo dobry występujący w Grodźcu na niewielkich obszarach w pobliżu zabudowy.

Do kompleksów o średniej przydatności rolniczej zaliczono kompleks żytni dobry, kompleks zbożowo - pastewny mocny i użytki zielone średnie, do kompleksów o niskiej przydatności rolniczej – pozostałe.

Pod względem bonitacyjnym przeważają grunty klasy V i VI. Łąki klasy IV i V wskazane są do utrzymania użytkowania łąkowego. Podobnie gleby pochodzenia organicznego – bez względu na klasę bonitacyjną.

3.1.5. Warunki klimatyczne i topoklimatyczne

Gmina Ozimek według regionalizacji rolniczo – klimatycznej R. Gumińskiego położona jest w dzielnicy wrocławskiej. Pod względem termicznym rejon opracowania zalicza się do najcieplejszych w kraju. Średnia temperatura powietrza wynosi 8,3 ° C, w najcieplejszym lipcu + 17,7 ° C, w najzimniejszym styczniu – 2,3 ° C. Bez przymrozków jest 170 dni, mroźnych ok. 42. Okres wegetacyjny trwa 210 - 220 dni. Liczba dni pogodnych – 35, dni pochmurnych o zachmurzeniu powyżej 80% powierzchni nieba – 133 dni.

Zamglenia rejestruje się przez około 56 dni w roku. Zwiększona częstotliwość zamglenia przypada na miesiące jesienno – zimowe, na terenach obniżeni dolinnych i płytkiego zalegania wód gruntowych.

Dominują wiatry z kierunku północno – zachodniego i zachodniego oraz z kierunków południowych (łącznie 39,2% czasu w roku). Udział cisz atmosferycznych osiąga 8,9% czasu. Średnia prędkość wiatru – 2,8 m/s.

Średnia roczna opadów atmosferycznych w latach 1961 – 1980 wynosiła ok. 608 mm. Śnieg pada przez ok. 41 dni w roku.

W obrębie opracowania w opracowaniu ekofizjograficznym wydzielono tereny :

- I o korzystnych warunkach klimatu lokalnego, obejmujące obszary w obrębie płaskiej terasy nadzalewowej odznaczające się dobrymi parametrami elementów topoklimatycznych,
- II o mniej korzystnych warunkach klimatu lokalnego, lokalnych podmokłych obniżeni terenu, o pogorszonych warunkach nasłonecznienia i zwiększonej wilgotności (tereny inwersyjne).

Tereny typu I sytuują się w obrębie i w otoczeniu zabudowy wzdłuż ul. Częstochowskiej i fragmentarycznie w innych rejonach. Dominują tereny typu II. Oba typy topoklimatów modyfikowane są sąsiedztwem lasów, wód otwartych i zwartej zabudowy wiejskiej.

3.2. Ocena zasobów przyrodniczych w powiązaniu z otoczeniem

Zasoby florystyczne i faunistyczne obszaru opracowania odzwierciedlają kilkunastoletnią działalność człowieka. Obecne zbiorowiska roślinne nie odpowiadają zbiorowiskom potencjalnym. Grodziec z przynależnymi użytkami rolnymi na ubogich glebach został założony w XVIII w. wewnątrz ogromnego kompleksu leśnego otaczającego wieś do dzisiaj.

Aktualna roślinność rzeczywista w granicach planu to :

- siedliska leśne; bory sosnowe i bory mieszane z przewagą sosny,
- łąki siedlisk wilgotnych i zmiennowilgotnych; zbiorowiska z rzędu *Molinietalia* na terenach o płytkim poziomie wód gruntowych z towarzyszącymi miejscowo zakrzewieniami i zadrzewieniami łągowymi (gł. olsza czarna) oraz enklawami szuwarowisk,
- łąki siedlisk świeżych; zbiorowiska z rzędu *Arrhenatheretalia* na terenach o głębszym poziomie wód gruntowych, ubogie gatunkowo, zarastające synantropijnymi gatunkami w rejonach zaprzestanych upraw,
- zbiorowiska szuwarów trawiastych i wielkoturzycowych z rzędu *Phragmitetalia* i o charakterze przejściowym zantropogenizowane i ubogie gatunkowo na glebach organicznych, współwystępują z gatunkami łąkowymi,
- siedliska odbudowujące potencjał przyrodniczy w kierunku leśnym na drodze wtórnej sukcesji ekologicznej na terenach porolnych,
- zbiorowiska upraw zbożowych i okopowych.

W granicach planistycznych nie stwierdzono występowania roślin chronionych i rzadkich, ani też chronionych zbiorowisk roślinnych (jakkolwiek w innych opracowaniach mówi się o występowaniu na niewielkich torfowiskach w okolicy rosiczki okrągłolistnej).

Rejony Grodziec położone z dala od zwartej zabudowy i nie użytkowane rolniczo odznaczają się korzystnymi warunkami dla bytowania lokalnych populacji fauny. Występuje tu gniewosz plamisty, a wśród zabudowy przy ul. Częstochowskiej jest gniazdo bocianie.

Aktualna **struktura przyrodnicza** w rejonie opracowania przedstawia się następująco :

- obszary węzłowe stanowiące główne centra zasilania procesów biologicznych w skali gminy i obszaru opracowania tworzą kompleksy leśne ciągnące ku dolinie rzeki Mała Panew po stronie południowej Grodziec i ciągnące do doliny rzeki Libawa po jego stronie północnej.

Pozostałe ekosystemy w granicach obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego mają charakter wspomagający procesy biologiczne w skali gminy i istotny w skali ponadlokalnej. Są to łąki i drobne enklawy leśne w granicznych obniżeniach rzeczki Chobianka na północy oraz dopływu potoku Rosa na południu.

Szczególny walor przyrodniczo – kulturowy stanowi szpaler starych olch czarnych wzdłuż osi kompozycyjnej wsi, którą tworzy uregulowana Grodziecka Struga.

Pomimo występowania w otoczeniu Grodziec, a nawet w obszarze opracowania terenów o znaczących walorach przyrodniczych z uwagi na wielkość powierzchni, zachowaną ciągłość przestrzenną terenów przyrodniczo aktywnych i zróżnicowanie siedlisk, **bioróżnorodność** jest tutaj uproszczona. To efekt celowych modyfikacji dokonanych w przeszłości pod kątem intensyfikacji i dostosowania dla bieżących potrzeb gospodarki leśnej i rolniczej. Należą tu przede wszystkim regulacje stosunków wodnych, wprowadzenie monokultur leśnych, wieloletnie nawożenie mineralne i chemizacja rolnictwa.

3.3. Ochrona prawna zasobów środowiska

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje swoim zasięgiem złożę piasków kwarcowych formierskich Grodziec I udokumentowane w kat. B + C₁ w dokumentacji geologicznej z 1979 r. Obszar górniczy „Grodziec I” o powierzchni 1.283.075 m² został utworzony Zarządzeniem Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych nr

10/Og z dnia 14.11.1984 r. Aktualna decyzja przyznająca koncesję na eksploatację OZEK została wydana na okres 20 lat przez Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w dniu 19.11.1996 nr BKK/02/1583/96 na ustalonym jak wyżej obszarze górniczym.

Kres funkcjonowania kopalni określiła decyzja Opolskich Kopalni Surowców Mineralnych z siedzibą w Choruli z dnia 23 marca 2006 r. o likwidacji Kopalni Piasków Formierskich „Grodziec” i zakończeniu wydobywania do połowy roku 2006, po którym miał nastąpić proces wygaszania koncesji i likwidacja obszaru i terenu górniczego. W aktualnym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek (zmiana) tereny po likwidacji obszaru górniczego wskazano do rekultywacji w kierunku wodnym i zagospodarowania rekreacyjnego, rolniczego i mieszkaniowego.

Po zakończeniu rekultywacji terenów po eksploatacji piasków kwarcowych formierskich (decyzja nr GN.KŚ.6018-1/7/08 Starosty Opolskiego z dnia 22.07.2008), decyzją nr DOŚ.II-7513-10/08 z dnia 6.10.2008 r. Marszałka Województwa Opolskiego obszar górniczy „Grodziec” zarejestrowany pod numerem 7/1/10 został wykreślony z rejestru obszarów górniczych.

Rejon Grodzca położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 335 Krapkowice – Strzelce Opolskie w utworach permotriasu, dobrze izolowanego utworami nieprzepuszczalnymi w nadkładzie.

Sołectwa : Grodziec, Mnichus i Chobie są **zaopatrywane w wodę** z czwartorzędowego piętra wodonośnego, zasilanego poprzez infiltrację opadów atmosferycznych w przepuszczalne podłoże. Ujęcie w Mnichusie (UM) składa się ze studni wierconej o głębokości 34,0 m i wydajności 45,0 m³/h przy depresji s = 2,2 m, oraz studni awaryjnej o głębokości 42,0 m i wydajności Q = 45 m³/h przy depresji s = 2,7 m. Ponadto ujęcie wyposażone jest w zbiornik wyrównawczy V = 2 x 150,0 m³ i stację uzdatniania wody. Na mocy decyzji Starosty Opolskiego Nr OŚ.BS.6221-1/00/01 z dnia 18.01.2001 r. ustanowione zostały strefy ochrony ujęcia : bezpośredniej w granicach ogrodzenia, wewnętrznej pośredniej i zewnętrznej pośredniej obejmującej obszar zasilania ujęcia o kształcie koła i promieniu r = 450 m. Strefa ta fragmentarycznie wchodzi w obręb obszaru planistycznego.

Glebami chronionymi w sołectwie Grodziec są licznie występujące grunty pochodzenia organicznego oraz niewielkie fragmenty gruntów rolnych IV klasy bonitacyjnej (na podstawie prawa miejscowego – uchwała Rady Miejskiej w Ozimku Nr XVI/114/95 z dnia 24.10.1995 r. w sprawie ochrony gruntów rolnych wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego również IV klasy bonitacyjnej).

Teren opracowania w całości znajduje się w obrębie **Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrowsko – Turawskie** ustanowionego pierwotnie na mocy uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej nr XXIV/193/88 i potwierdzonego Rozporządzeniem Nr 0151/P/16/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 33). Według § 1 ust. 1 w/w rozporządzenia „Obszar chronionego krajobrazu (...) obejmuje wyróżniające się krajobrazowo tereny o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem oraz pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (...)”.

3.4. Walory krajobrazu

Przez walory krajobrazowe zgodnie z art. 5 pkt 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody rozumie się „wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nim rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka”.

Krajobraz jest obrazem kraju, czyli fizjonomią środowiska. Jest „formą wynikającą z treści zawartych w ekosystemie, tak naturalnym jak kulturowym danego miejsca”*. Innymi słowy krajobraz to fizjonomiczna synteza środowiska przyrodniczego i kulturowego w danym miejscu i czasie.

Rejon Grodzca charakteryzuje krajobraz kulturowy o mało urozmaiconej rzeźbie terenu i antropogenicznie przekształconych wszystkich elementach środowiska.

Wieś zawdzięcza swe powstanie kolonizacji fryderycjańskiej. Założono ją jako osadę leśną na terenie bagnistym obfitującym w olchy. W 1751 r. osiedliły się tutaj 33 rodziny czeskich husytów (stąd czesko brzmiące nazwy Grodzca w przeszłości). Wieś wybudowano według planu, na podstawie którego :

- uregulowano rzeczkę (Grodziecką Strugę),
- po jej obydwu stronach wytyczono jednakowej szerokości drogi,
- wybudowano z drewna 100 jednakowych domów kolonijnych,
- na skrzyżowaniu dróg w centrum zaplanowano budowę kościoła (obecny neogotycki, d. ewangelicki, powstał w 1891 r.), plebanii (1906), szkoły (obecny Dom Nauczyciela z 1854 r.) i aresztu.

Ludność wsi w 1945 r. uległa całkowitej wymianie. Przesiedlonych do zachodnich Czech dotychczasowych mieszkańców zastąpili Polacy wypędzeni z Bitki Szlacheckiej i Królewskiej nieopodal Lwowa, przynoszący ze sobą inne tradycje i wiarę. Trudne lata tęsknoty za utraconą ziemią rodzinną i adaptacji w odmiennych warunkach zakończyło symbolicznie w 1961 r. umieszczenie XVII-wiecznej, barokowej kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej z kościoła parafialnego w Biłce w zaadaptowanym kościele ewangelickim. Słyszany łaskami obraz przyciągający kresowiaków i sybiraków sprawił, że kościół w Grodzcu stał się krajowym sanktuarium Matki Boskiej Grodzieckiej Sybiraków, a obraz został ukoronowany w 1994 r. przez Prymasa Polski.

Zachowany w Grodzcu fryderycjański układ ruralistyczny o niewątpliwych walorach kompozycyjnych (oś wodna ze szpalerem olch), uporządkowana zabudowa murowana w części z przełomu wieków XIX i XX, obiekty o walorach kulturowych, zasługują na ochronę konserwatorską ustaleniemi miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Znamienną, pozytywną cechą krajobrazu sołectwa jest jeszcze zwartość zabudowy i szerokie krajobrazy przestrzeni otwartych. Jednak i tu rozpoczyna się proces rozpraszania zabudowy niweczący wszelkie walory krajobrazu i zagrażający wszystkim elementom środowiska. Sprzyja temu wyznaczanie w opracowaniach planistycznych niewspółmiernie wielkich w stosunku do rzeczywistych potrzeb, przestrzeni wskazywanych pod zabudowę.

3.5. Ocena jakości środowiska i tendencji zmian. Źródła zagrożeń środowiska i bezpieczeństwa ludzi.

Zagrożenia **rzeźby i powierzchni terenu** na obszarze sołectwa Grodziec związane są z antropogeniczną działalnością człowieka. Deformacje spowodowała eksploatacja piasków formierskich w południowej części wsi przy ul. Klasztornej. Zakres przekształceń uzależniony jest od decyzji o dalszej eksploatacji lub jej zamknięciu i podjęciu działań rekultywacyjnych (w kierunku wodnym). Aktualnie Opolskie Kopalnie Surowców Mineralnych chcą piaskownię sprzedać jako teren przemysłowy. Problemem jest hałda odpadów tartacznych przy ul. Szkolnej i dzikie wysypiska gruzu budowlanego na polach.

Badania czystości dopływów rzeki Mała Panew przeprowadzane w 2006 r. przez WIOŚ Opole wykazały, że wody rzeki Chobianki – prawobrzeżnego dopływu Rosy, płynącej w pobliżu północnej granicy wsi zbierającej wody ze Strugi Grodzieckiej, odpowiadają III klasie **czystości wód powierzchniowych** ze względu na przekroczenie zawartości azotu, chlorofilu „a” oraz liczby bakterii Coli.

* Janusz Bogdanowski : „Regionalizm a krajobraz” (1994)

Wody podziemne poziomu czwartorzędowego, ujmowane w ujęciu Mnichus (UM) w obszarze terasy nadzalewowej poza obszarami zabudowanymi, są zagrożone przenikaniem zanieczyszczeń pochodzących od użytkowania rolniczego terenów i odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do dawnych studni gospodarczych, rowów i cieków. Według danych WIOŚ za rok 2002 w ujęciach gminy jest przekroczona zawartość związków żelaza (w granicach klasy III – IV) oraz manganu w granicach przewidzianych dla klasy II. W ujęciu Mnichus stwierdzono również przekroczenie zawartości azotanu amonowego (w granicach klasy II). Pozostałe wskaźniki mieściły się w granicach II klasy jakości wody podziemnej. Ujęcie to jest wyposażone w Stację Uzdatniania Wody zlokalizowaną bezpośrednio przy studni eksploatującej wodę.

Zagrożeniem zarówno dla wód powierzchniowych jak i podziemnych są :

- zanieczyszczenia ze ścieków bytowo – gospodarczych (brak kanalizacji sanitarnej),
- ścieki deszczowe z dróg (zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi i innymi),
- zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego,
- dzikie składowiska odpadów.

Zagrożenia wymagają ograniczenia i likwidacji ich źródeł ze względu na przepuszczalną budowę geologiczną czwartorzędowego poziomu wodonośnego eksploatowanego dla zaopatrzenia ludności w wodę.

Stan jakościowy i **zagrożenia gleb** na terenie gminy Ozimek (głównie przez metale ciężkie i ropopochodne), określony został na podstawie wyników badań przeprowadzonych w 2005 r. przez Instytut Chemii i Technologii Nafty i Węgla Politechniki Wrocławskiej. Do badań pobrano próbki glebowe z terenów położonych w pobliżu ciągów komunikacji drogowej, kwalifikujących się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz jakości standardów zieleni (Dz.U. nr 165) do grupy B i C. Badanie próby glebowej pobranej z rejonu skrzyżowania ul. Częstochowskiej z ul. Szkolną w centrum Grodzca wykazało zanieczyszczenia nie przekraczające dopuszczalnej wartości normatywnej :

- stężenia frakcji benzynowych nie przekraczają wartości 1,0 mg/kg s.m. (norma 500),
- stężenia frakcji olejowych nie przekraczają wartości 8,4 mg/kg s.m. (norma 3000),
- suma węglowodorów nie przekracza wartości 8,4 mg/kg s.m.

Badanie wykazuje też, że zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi (kadm, ołów, chrom i cynk) utrzymuje się na poziomach daleko odbiegających od wartości dopuszczalnych, osiągając w przypadku kadmu wartość maksymalną niższą od wartości 0,5 mg/kg s.m. (norma 15 mg/kg s.m.), chromu – 7,13 mg/kg s.m. (norma 500 mg/kg s.m.), ołowiu – 6,37 mg/kg s.m. (norma 600 mg/kg s.m.) i cynku – 49,7 mg/kg s.m. (norma 1000 mg/kg s.m.). W przyszłości w miarę zwiększającej się intensywności ruchu kołowego na drodze krajowej nr 46 powyższe wartości będą wzrastać.

Przekształceniami struktury biotycznej zagrożone są łąki, zwłaszcza wrażliwe siedliska wilgotne i szuwarowe, poprzez nadmierne odwadnianie, zamianę łąk na grunty orne oraz zaniechanie użytkowania. Tylko niewielka część gruntów jest uprawiana.

Głównym źródłem **zanieczyszczeń powietrza** w sołectwie jest ruch kołowy na drodze krajowej nr 46 Opole – Częstochowa (ul. Częstochowska). Zabudowa wsi rozciąga się po obu stronach drogi na odcinku o długości około 3 km. Nie stwierdzono jednak przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń powietrza.

Z czasem sytuacja będzie się pogarszać na skutek stałego wzrostu ilości pojazdów na drogach jak i zasięgu zabudowy będącej źródłem niskiej emisji z urządzeń grzewczych, co przy skłonny do inwersji terenie jest zjawiskiem bardzo niekorzystnym.

W sołectwie brak linii elektroenergetycznych wysokich napięć. Lokalnym źródłem niejonizującego **promieniowania elektroenergetycznego** w Grodzcu jest stacja bazowa telefonii komórkowej BTS. Urządzenie zainstalowano na dużej wysokości w miejscu

niedostępnym dla ludzi na terenie byłej kopalni piasku, a zatem nie stanowi dla nich zagrożenia.

Uciążliwym źródłem **hałasu i wibracji** w Groźcu jest droga krajowa nr 46 biegnąca pomiędzy dwoma rzędami przylegającej do niej zabudowy.

Według Pomiaru Generalnego Ruchu średniodobowy ruch drogowy kształtował się w 2005 r. następująco :

Pora	pojazdy/dzień lub noc	
	lekkie	ciężkie
dzienna	4.556	781
nocna	641	328

Na odcinku drogi bez zabudowy mieszkaniowej hałas komunikacyjny w porze dziennej 18 m od krawędzi jezdni kształtuje się na poziomie 65 dB (A). W odległości ok. 30 – 35 m poziom hałasu wynosi 60 dB (A), a w odległości 50 m – 55 dB (A). Ze względu na charakter zabudowy jaki występuje w sołectwie można stwierdzić, że tereny niezabudowane w odległości do 35 m od jezdni znajdują się pod wpływem ponadnormatywnego hałasu tj. większego niż 60 d (A). Na obszarach zwartej zabudowy izofona o wartości 60 dB (A) przebiega w odległości ok. 30 m od krawędzi jezdni. Szczególnie narażona na hałas jest zabudowa po północnej stronie ul. Częstochowskiej, której posesje bezpośrednio graniczą z drogą. Tylko niewiele budynków położonych przy bocznych uliczkach znajduje się poza strefą największej uciążliwości (65 dB /A).

W porze nocnej poziom natężenia hałasu w otoczeniu drogi nie ulega istotnemu obniżeniu : o 1,5 – 2 dB (A). Stąd strefa oddziaływania ponadnormatywnego hałasu komunikacyjnego zwiększa się do 45 m od krawędzi jezdni, a przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu osiągają wartość 4 – 15 dB (A).

Bliskie sąsiedztwo zabudowy z drogą o znacznym udziale ciężkiego transportu powoduje też wibracje i wstrząsy obniżające wartość użytkową obiektów budowlanych. Oba zjawiska będą się nasilać ze względu na stały wzrost ruchu na drogach.

Z uwagi na specyficzne warunki geologiczne i gruntowo – wodne istnieje potencjalne **zagrożenie zalewami** i podtopieniami czego dowodzi zasięg zalewu powodziowego w lipcu 1997 r. obejmujący południową i częściowo północną (dolina Chobianki) część obszaru opracowania.

Zagrożenie awariami może wystąpić wzdłuż całego ciągu drogi krajowej nr 46 z uwagi na transport materiałów niebezpiecznych.

4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Z oceny aktualnego stanu środowiska i tendencji zmian wynikają następujące problemy :

- w zakresie gospodarki wodno – ściekowej potencjalnym źródłem zagrożeń jakości wód powierzchniowych i podziemnych są :
 - ścieki bytowo – gospodarcze z zabudowy mieszkaniowej na obszarach nieskanalizowanych, czyli w obrębie całego obszaru planistycznego,
 - ścieki deszczowe spływające z dróg i placów,
 - zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie w okresach po nawożeniu gruntów rolnych (powszechne wylewanie szamb!),
 - dzikie wysypiska śmieci (wypełnione lokalne wyrobiska po eksploatacji piasków dla celów budowlanych),
- w zakresie zanieczyszczania powietrza atmosferycznego :
 - emisja niska z palenisk domowych,
 - emisja pochodząca z transportu drogowego,
- w zakresie przekraczania dopuszczalnych poziomów hałasu źródłem uciążliwości dla większości zabudowy mieszkaniowej w rejonie ul. Częstochowskiej jest droga krajowa nr 46 Opole – Częstochowa,
- w zakresie zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru opracowania położonego w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko – Turawskie jest tendencja do „rozwlkania” zabudowy, oraz, na skutek zmiany stosunków wodnych i zaniechania upraw – niekorzystne przekształcenia struktury biotycznej łąk, wrażliwych siedlisk wilgotnych i szuwarowych. Zagrożone jest zachowanie ciągłości przestrzennej korytarzy ekologicznych łączących obszary węzłowe oraz korytarzy o znaczeniu lokalnym.

5. WNIOSKI DO PROJEKTU PLANU

5.1. Ocena warunków gruntowych, wodnych i topoklimatycznych dla potrzeb przeznaczenia terenu na różne cele rozwojowe (wg opracowania ekofizjograficznego – ECOPLAN Opole 2007)

I A Tereny o bardzo korzystnych warunkach geologiczno – gruntowych, wodnych i topoklimatycznych

Są to tereny występowania nośnych gruntów nieskalistych – przepuszczalnych piasków różnoziarnistych, zdolnych do przenoszenia obciążeń ponad 250 kPa. Woda gruntowa występuje na głębokości większej niż 2,0 m ppt z możliwością wahań do 0,5 m. Bardzo korzystne warunki termiczno – wilgotnościowe, teren dobrze przewietrzany, nie narażony na występowanie inwersji, korzystny pod względem bioklimatycznym do lokalizacji wszelkiego typu zabudowy, a zwłaszcza dla rozwoju funkcji związanych ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi, tj. mieszkaniowych, usługowych, oświaty, zdrowia i opieki społecznej. Korzystne warunki dla zabudowy z podpiwniczeniem.

W tej strefie położony jest drobny fragment terenu w rejonie ul. Częstochowskiej w kierunku zachodnim od ul. Leśnej, w większości zalesiony.

I B Tereny o bardzo korzystnych warunkach geologiczno – gruntowych, topoklimatycznych oraz średnio korzystnych warunkach wodnych.

Tereny charakteryzuje : występowanie nośnych gruntów nieskalistych – przepuszczalnych piasków różnoziarnistych, zdolnych do przenoszenia obciążeń ponad 250 kPa. Woda gruntowa występuje na głębokości 1,0 – 2,0 m ppt z możliwością wahań do 0,5 m. Bardzo korzystne warunki termiczno – wilgotnościowe, teren dobrze przewietrzany, nie narażony na występowanie inwersji, korzystny pod względem bioklimatycznym dla lokalizacji wszelkiego rodzaju zabudowy, z preferencją obiektów niepodpiwniczonych z uwagi na gorsze warunki wodne.

Strefa obejmuje szeroki pas terenów po obu stronach ul. Częstochowskiej oraz tereny w części północno – wschodniej, południowo – zachodniej i wschodniej.

II A Tereny o bardzo korzystnych warunkach geologiczno – gruntowych oraz mało korzystnych warunkach wodnych i topoklimatycznych.

Podobnie jak w strefach I A i I B występują tutaj nośne grunty nieskaliste – przepuszczalne piaski różnoziarniste o zdolności przenoszenia obciążeń do 250 kPa. Płytki poziom występowania wód gruntowych (do 1,0 m ppt) z okresową możliwością jej wystąpienia bezpośrednio na powierzchni terenu. Pod względem bioklimatycznym – ograniczona przydatność do lokalizacji zabudowy. Lokalnie tereny położone są w strefie zalewu powodziowego. Tereny niekorzystne dla rozwoju funkcji związanych ze stałym lub długotrwałym pobytem ludzi. Obiekty budowlane nie powinny być podpiwniczone, a wznoszenie ich jest uwarunkowane podniesieniem terenu przez nadsypanie.

Strefa II A dominuje w obszarze opracowania zajmując rozległe tereny na południu i na północy, w tym tereny zabudowy i cmentarza przy ul. Szkolnej (od granicy działki szkolnej w kierunku północnym).

III A Tereny o bardzo korzystnych warunkach topoklimatycznych i wodnych oraz o mało korzystnych warunkach gruntowych i geomorfologicznych.

Jest to teren wydmy piaszczystej zbudowanej z piasków luźnych, utrwalonej przez porastającą ją drzewostan sosnowy. Spadki nie przekraczają 10%. Mało korzystne warunki realizacji zabudowy. Woda gruntowa zalega poniżej 2,0 m ppt. Bardzo

korzystne warunki termiczno - wilgotnościowe, dobre przewietrzanie. Teren wskazany do utrzymania obecnego leśnego zagospodarowania w celu stabilizacji wydmy.

Obszar położony jest w rejonie ul. Robotniczej.

Do powyższej kwalifikacji terenów wg opracowania ekofizjograficznego należy dodać zastrzeżenie :

W obrębie terenów I B i II A występują na znacznych powierzchniach grunty pochodzenia organicznego, nieprzydatne do zabudowy. W razie konieczności prowadzenia prac budowlanych wymagane jest przeprowadzenie szczegółowego rozpoznania geotechnicznego podłoża.

Różny stopień przydatności terenów pod zabudowę oraz zasady funkcjonalnego i ekonomicznego kształtowania terenów osiedleńczych wskazują na :

- rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o tereny już zainwestowane, tzn. w drugiej i trzeciej linii zabudowy od ul. Częstochowskiej (do pierwszych równoległych zbiorczych dróg gospodarczych na zapleczu istniejącej zabudowy w odległości ok. 200 m), z rezygnacją zabudowy gruntów pochodzenia organicznego w rejonie północno – zachodnim wsi,
- koncentrację terenów usługowych w centrum sołectwa i produkcyjnych w rejonie ich występowania (na terenie b. tartaku i w sąsiedztwie),
- utrzymanie w użytkowaniu rolniczym lub zalesienie (także drogą sukcesji) terenów porolnych najniższych klas bonitacyjnych (powrót do pierwotnej formy użytkowania tych terenów),
- utrzymanie ciągłości przestrzennej lasów na prawym brzegu cieku Rosa (wlotowy od Ozimka odcinek drogi krajowej biegnącej przez tereny leśne). Realizacja zabudowy kosztem terenów leśnych istotnie zaburzy funkcjonowanie ponadregionalnego korytarza ekologicznego lasów Stobrawsko – Turawskich,
- ograniczenie wielkości terenów przewidzianych do zabudowy dla uniknięcia rozpraszania zabudowy i nieefektywnego wydatkowania środków budżetowych na inwestycje infrastruktury technicznej,
- przystosowanie terenów piaskowni i zbiornika w wyrobisku dla funkcji rekreacyjnych (w oparciu o przepisy odrębne),
- wskazanie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenów z zakazem zabudowy.

5.2. Ograniczenia i uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody i krajobrazu

Grodziec obejmuje **Obszar Chronionego krajobrazu Lasy Stobrawsko – Turawskie** (Rozporządzenie Nr 0151/P/16/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu – Dz. Urz. Woj. Opolskiego Nr 33). Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie mogą być sprzeczne z nakazami i zakazami rozporządzenia Wojewody, pośród których szczególnie istotnymi dla obszaru opracowania są :

- § 2. *Na terenie obszarów, o których mowa w § 1, ustala się następujące działania : (...)*
- 2) *w zakresie czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych :*
- a) *przeciwdziałanie sukcesji łąk, pastwisk, torfowisk poprzez m. in. ekstensywne użytkowanie (wykoszenie, wypas) lub mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów, (...)*
 - e) *zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych, (...)*
 - i) *eksploatowanie surowców mineralnych w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie na przyrodę,*
 - j) *preferowanie rekultywacji uwzględniającej potrzeby ochrony walorów przyrody żywej, nieżywej oraz krajobrazu,*
 - k) *przeciwdziałanie przerywaniu ciągłości korytarza ekologicznych,*

- l) *preferowanie regionalnych stylów architektonicznych w zabudowie oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości, (...)*
- 3) *w zakresie czynnej ochrony ekosystemów wodnych : (...)*
 - b) *zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków z dopuszczeniem prac związanych z ich utrzymaniem i konserwacją.*

W zachodniej i południowej części obszaru zalegają gleby pochodzenia organicznego torfowo – mułowe, mułowo – torfowe i torfowo – murszowe. Na glebach tych wskazane jest utrzymanie użytkowania rolnego z preferencją użytków zielonych.

W obszarze opracowania występują dorodne zadrzewienia łąkowe z przewagą olszy czarnej wzdłuż koryta Grodzieckiej Strugi, stanowiące szczególnie walor przyrodniczo – krajobrazowy terenów zabudowanych.

Ograniczeniem związanym z ochroną wartości przyrodniczych o znaczeniu ponadregionalnym jest zakaz przeznaczania terenów leśnych i mokrych łąk na cele nieleśne.

Ograniczenia związane z ochroną walorów przyrodniczych i krajobrazowych o znaczeniu lokalnym to :

- nakaz ochrony większych kompleksów łąk oraz łąk wchodzących w obręb kompleksów leśno – łąkowych, położonych na ciągach powiązań przyrodniczych,
- zakaz usuwania zadrzewień kępowych, pasmowych i przyulicznych (za wyjątkiem konieczności wynikającej z zakresu inwestycji infrastruktury technicznej i komunikacyjnej),
- nakaz zachowania standardu powierzchni biologicznie czynnej przy zagospodarowaniu funkcjami użytkowymi nowych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Ograniczeniami związanymi z ochroną wartości krajobrazu kulturowego są :

- propozycja wyznaczenia strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowego układu wsi fryderycjańskiej z XVIII w.,
- ochrona obiektów o walorach kulturowych ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- zakaz likwidacji lub modernizacji zmieniającej charakter obiektów o walorach kulturowych bez uprzedniej inwentaryzacji i uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

5.3. Uwarunkowania dla przeciwdziałania zagrożeniom środowiska i inne

Ze względu na położenie obszaru planistycznego w obrębie czwartorzędowego poziomu wodonośnego wymagającego wysokiej ochrony (przepuszczalne utwory piaszczysto – żwirowe) należy :

- na etapie lokalizacji inwestycji i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko uwzględnić uwarunkowania wynikające z dokumentacji warunków hydrologicznych opracowanych zgodnie z wymogami określonymi w przepisach odrębnych,
- ustalić nakaz podczyszczania wód opadowych z krajowych, wojewódzkich i powiatowych dróg, parkingów i innych powierzchni narażonych na zanieczyszczenie,
- ustalić zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do ziemi, rzek, cieków i rowów melioracyjnych,
- do czasu realizacji gminnego systemu kanalizacji sanitarnej, ustalić nakaz odprowadzania ścieków sanitarnych do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem wywozu ścieków do miejskiej oczyszczalni lub lokalnego unieszkodliwiania ścieków stosownie do specyficznych uwarunkowań hydrogeologicznych i gruntowo – wodnych.

Ponadto winny obowiązywać :

- zalecenia dotyczące zabudowy określone w opracowaniu ekofizjograficznym ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań gruntowo – wodnych,
- zalecenia dotyczące systemu zabezpieczeń przeciwwodnych i gospodarki wodno – ściekowej,
- nakaz zdejmowania humusu przy robotach ziemnych i deponowania celem ponownego wykorzystania w obrębie terenu prowadzonej inwestycji lub w rekultywacji terenów zdegradowanych,
- nakaz gromadzenia i usuwania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Jedynym wyjściem jest **realizacja w jej ciągu obwodnicy wsi Grodziec.**

Obwodnica ta wprowadzi stanie się kolejną barierą ekologiczną na ciągu powiązań przyrodniczych, jednak budowa odpowiednio zaprojektowanych przepustów dla zwierząt, w ciągach przekraczanych cieków, winna to niekorzystne oddziaływanie zminimalizować.

Ze względu na praktycznie niemożliwe ograniczenie uciążliwości istniejącego ciągu drogi Nr 46 do istniejącego obrzeżnie zagospodarowania (np. poprzez realizację ekranów), do czasu realizacji obwodnicy zaleca się stosowanie zabezpieczeń przeciwhałasowych (np. szczelne okna) i rezygnację z nowej zabudowy w pasie przekraczanych normatywnych wartości dopuszczalnego hałasu (do 45 m od jezdni w porze nocnej).

6. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Plan obejmuje obszar o powierzchni 760 ha.

Granicę opracowania planu wyznaczają:

- 1) od zachodu; granica sołectw Grodziec i Biestrzynnik ,
- 2) od północy; planowane północne obejście wsi Grodziec w ciągu drogi krajowej Nr 46,
- 3) od wschodu: granica sołectw Grodziec i Mnichus,
- 4) od południa; tereny lasów w zachodniej części wsi Grodziec oraz północna granica terenów lasów we wschodniej części wsi Grodziec,

Ustalenia planu zawarte są w formie:

- 1) tekstowej – treści projektu uchwały określającej ustalenia planu,
- 2) graficznej którą jest Rysunek Planu – sporządzony na kopii mapy zasadniczej w skali 1: 2000 stanowiący załącznik do uchwały i będący jej integralną częścią.

Integralną częścią uchwały są również kolejne załączniki zawierające:

- 1) rozstrzygnięcie Rady Miejskiej o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu planu,
- 2) rozstrzygnięcie Rady Miejskiej o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania.

Przedmiotem ustaleń planu jest określenie:

- 1) przeznaczenia terenu, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów oraz zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- 2) zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- 3) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- 4) wymagań dotyczących kształtowania przestrzeni publicznych,
- 5) granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów,
- 6) szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
- 7) szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- 8) zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemu komunikacji,
- 9) zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemu infrastruktury technicznej,
- 10) stawek procentowych dla nieruchomości, których wartość wzrasta w związku z uchwaleniem planu,
- 11) ustaleń końcowych.

Na obszarze objętym planem nie występują przesłanki do określenia sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów, stąd też nie ustala się wymagań w tym zakresie.

Na Rysunku Planu obowiązują następujące oznaczenia graficzne:

- 1) granica obszaru objętego planem miejscowym,
- 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 3) obowiązujące linie zabudowy,
- 4) nieprzekraczalne linie zabudowy,
- 5) obiekty zabytkowe objęte ochroną ustaleniami planu,
- 6) granica strefy ochrony konserwatorskiej zabytkowego układu ruralistycznego,
- 7) granice stref sanitarnych od terenu cmentarza,
- 8) granica strefy pośredniej ochrony sanitarnej ujęcia wody,
- 9) symbole literowe określające przeznaczenie terenów wyznaczonych liniami rozgraniczającymi:

MN tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

ML tereny zabudowy rekreacji indywidualnej,

UM	tereny zabudowy usługowej i zabudowy mieszkaniowej,
U	tereny zabudowy usługowej,
UO	tereny zabudowy usług oświaty,
UKR	tereny zabudowy usług kultu religijnego,
UST	tereny zabudowy usług sportu, rekreacji i turystyki,
R	tereny rolnicze,
ZLD	tereny rolnicze przeznaczone do zalesienia,
PU	tereny obiektów produkcyjnych, usługowych oraz składów i magazynów,
ZL	tereny lasów,
ZW	tereny zieleni nieurządzonej,
ZC	teren cmentarza,
WS	tereny wód powierzchniowych,
KD	tereny dróg publicznych: KDGP – główna ruchu przyspieszonego, KDZ - zbiorcze, KDL - lokalne, KDD - dojazdowe,
KDW	tereny dróg wewnętrznych,
KPR	tereny dróg gospodarczych, ciągów pieszo – rowerowych, dojazdów awaryjnych i dróg pożarowych,
KS	teren pod obiekty i urządzenia obsługi uczestników ruchu drogowego,
E	tereny infrastruktury technicznej: E - elektroenergetyka,

Na Rysunku Planu występują również oznaczenia dodatkowe – informacyjne:

- 1) granica administracyjna gm. Ozimek,
- 2) granica udokumentowanego złoża piasków kwarcowych,
- 3) napowietrzna sieć elektroenergetyczna SN wraz ze strefą techniczną,
- 4) granice miejscowych planów uchwalonych przed wejściem w życie Rozporządzenia Wojewody Opolskiego w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrowsko – Turawskie”,
- 5) hydroizobaty,
- 6) zasięg powodzi z lipca 1997 r.,
- 7) proponowane linie podziału terenów na działki budowlane,
- 8) istniejące trasy sieci infrastruktury technicznej,
- 9) projektowane sieci infrastruktury technicznej przedstawiające zasady obsługi,
- 10) istniejące oraz projektowane urządzenia infrastruktury technicznej określone symbolem graficznym tego urządzenia.

7. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

7.1. Stwierdzenia ogólne

1. Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec w gminie Ozimek **nie zawiera ustaleń wskazujących na ewentualność transgranicznego oddziaływania na środowisko**. (Brak instalacji o dalekosiężnym oddziaływaniu i położenie w odległości ponad 50 km w linii prostej od najbliższej granicy państwowej). Także w bliższym sąsiedztwie nie występują urządzenia mogące mieć wpływ na stan środowiska w obszarze opracowania.
2. Aktualne i planowane formy użytkowania obszaru oraz jego zagospodarowania **nie są i nie będą źródłem „znaczącego” oddziaływania na środowisko**.
3. **Brak projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** nie uchroni obszaru Grodziec przed postępującą urbanizacją, która dokonuje się poprzez decyzje o warunkach zabudowy (art. art. 60, 61 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Prowadzenie polityki przestrzennej bez oparcia się o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego prowadzi do potęgowania chaosu przestrzennego, a zdarza się, że zaprzepaszcza możliwość realizacji niezbędnych inwestycji celu publicznego. Zmiany w formach użytkowania powierzchni (zaniechanie uprawy ziemi) nie wynikają z zapisów planistycznych. Są efektem zmian ogólnospołecznych, politycznych i gospodarczych. Skutkują one jednak niekorzystnymi przeobrażeniami struktury przyrodniczej, czemu do pewnego stopnia może zaradzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dotyczy to ochrony ciągłości przestrzennej obszarów powiązań przyrodniczych pomiędzy obszarami węzłowymi i o randze lokalnej. Warunkiem jest niedopuszczenie takich terenów do zabudowy.
4. Pomimo istotnych walorów przyrodniczych obszaru planistycznego i włączenia do Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko – Turawskie, **nie wchodzi on w strukturę obszarów Natura 2000**.
5. **Wariantowanie rozwiązań planu** głównie dotyczyło zasięgu terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową. Ogranicznikiem w tym zakresie są ustalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” wskazujące w Grodziecu tereny pod zabudowę mieszkalną pięciokrotnie przewyższające wielkość obecnych, częściowo lokalizowane w granicach : udokumentowanego złoża surowców mineralnych, możliwych zalewów i podtopień, na gruntach organicznych o wodach gruntowych na głębokości 1,0 m ppt. Analizowane warianty zakładały zmniejszenie tych powierzchni. Ostatecznie prognoza odnosi się do wariantu wynegocjowanego ze sporządzającymi plan.
6. **Prognozę** oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko **sporządzano równoległe z projektem planu**, w związku z czym szereg zgłaszanych uwag wynikających z oceny stanu środowiska i środowiskowych uwarunkowań dla zagospodarowania przestrzennego, w projekcie uwzględniono.

7.2. Cele rozwoju gminy i ochrony środowiska a rozwiązania projektu planu

Program Ochrony Środowiska wraz z Programem Gospodarki Odpadami dla Gminy Ozimek z roku 2005* określa cele rozwoju i ochrony środowiska zgodnie z dokumentami wyższej rangi takimi jak Program Ochrony Środowiska Województwa Opolskiego na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010, czy Strategia rozwoju gminy Ozimek na lata 2003 – 2015 z października 2003 r. ** **Wszystkie dokumenty uwzględniają regulacje prawa wspólnotowego i krajowego**.

W w/w Strategii drugim priorytetem po rozwoju gospodarczym i przedsiębiorczości lokalnej, jest **ochrona środowiska naturalnego** z celami :

* uchwalony przez Radę Miejską Ozimka uchwałą nr XXXIX/334/05 z dnia 21 listopada 2005 r.

** przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Ozimku nr XII/105/03 z dnia 25 listopada 2003 r.

- stworzenie kompleksowego systemu ochrony środowiska przed zagrożeniami z programami :
 - uporządkowania gospodarki wodno – kanalizacyjnej,
 - gminnego programu gospodarki odpadami,
 - ograniczenia średniej i niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza,
 - promowania wykorzystywania odnawialnych źródeł energii,
- edukacji ekologicznej.

W ramach priorytetu : Rozwój turystyki, celem jest **zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne walorów przyrodniczych gminy**, a w tym :

- wytyczenie i urządzenie ścieżek przyrodniczo – dydaktycznych,
- zagospodarowanie turystyczne atrakcyjnych elementów przyrody – agroturystyka.

Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla gminy Ozimek konkretyzuje cele i zadania krótkookresowe do roku 2008 i średniookresowe do 2012 roku.

W zakresie **ochrony gleb** i powierzchni ziemi to m. in. :

- okresowa kontrola zawartości metali ciężkich i innych wskaźników w glebach,
- promocja agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,
- wykorzystanie nieużytków na uprawy energetyczne.

W gospodarce wodno – ściekowej to m. in. :

- rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Antoniowie, która stanowić będzie podstawę systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków z terenu gminy Ozimek, a więc i z Grodzca (konieczna budowa kanalizacji sanitarnej),
- inwentaryzacja nielegalnych kolektorów i rowów oraz studni służących do odprowadzania ścieków,
- propagowanie budowy oczyszczalni przydomowych i małych grupowych oczyszczalni ścieków na terenach nie przewidzianych do skanalizowania,
- rozbudowa kanalizacji deszczowej z realizacją podczyszczalni usuwających zawiesiny i substancje ropopochodne,
- modernizacja i uzupełnienia w sieci wodociągowej,
- upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych celem ograniczenia zanieczyszczania wód związkami azotu ze źródeł rolniczych,
- ograniczenie możliwości budowy nowych i rozbudowy istniejących obiektów na terenach zagrożonych powodzią.

W **gospodarce odpadami** cele dotyczą objęcia wszystkich mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów oraz podniesienia skuteczności selektywnej zbiórki, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Jednym z celów średniookresowych jest bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk”.

W celu zapewnienia ochrony przed skutkami **elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego** wskazuje się na potrzebę objęcia obszaru gminy kontrolą i ograniczeniem emisji m. in. poprzez stworzenie systemu monitoringu środowiska gminy ze względu na szkodliwe oddziaływanie pól elektromagnetycznych.

Dla Grodzca będzie ważną modernizacja drogi krajowej nr 46 a w przyszłości budowa obwodnicy oraz budowa ścieżek turystycznych, co istotnie wpłynie także na **ograniczenie uciążliwości hałasu**.

W zakresie **ochrony przyrody** główne zadania to :

- utrzymanie istniejących obszarów i obiektów chronionych,
- **zachowanie ciągłości „węzłów”, „korytarzy” i „łączników” ekologicznych, zwłaszcza w obrębie systemu dolin cieków wodnych i kompleksów leśnych,**
- rekultywacja i rewitalizacja przeobrażonych i zdegenerowanych terenów poeksploatacyjnych i przemysłowych,
- powiększenie zasobów leśnych i zapewnienie ich kompleksowej ochrony.

W zakresie ochrony przed skutkami poważnych **awarii** oraz **bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego** najistotniejszym zadaniem na terenie opracowania będzie **budowa obwodnicy dla drogi krajowej nr 46**.

Szczególne znaczenie dla wdrażania zasad ochrony środowiska ma **edukacja ekologiczna**.

Rozwiązania przedmiotowego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniają większość celów określonych w w/w dokumentach. Jednak w świetle bilansu terenów w stanie istniejącym i według wariantów projektu można mieć zasadnicze wątpliwości w zakresie uwzględnienia w planie, a wcześniej w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Ozimek”, nieparametryzowanego pojęcia **zrównoważonego rozwoju**, który obok **ładu przestrzennego** jest podstawą działań w zakresie zasad kształtowania polityki przestrzennej (art. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Dotyczy to przyrostu terenów mieszkaniowych niewspółmiernego do stanu obecnego oraz naturalnych predyspozycji obszaru sołectwa, a także rzeczywistych potrzeb i uwarunkowań demograficznych i ekonomicznych. Ilustracją problemu jest bilans terenu dla stanu istniejącego i wg dwóch wariantów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (I – zbliżonego do ustaleń „Studium...” i wynegocjowanego, przyjętego w projekcie planu).

Bilans terenu dla sołectwa Grodziec

Tereny :	Symbol	Stan istniejący 2008		Stan wg I wariantu projektu mpzp		Stan wg wariantu wynegocjowanego	
		ha	%	ha	%	ha	%
- zabudowy							
• mieszkaniowej jednorodzinnej	MN	41,0	5,4	193,2	25,4	171,0	22,4
• letniskowo – mieszkaniowej	ML	-	-	15,1	2,0	4,0	0,5
• usługowo – mieszkaniowej	UM	0,5	0,1	5,7	0,7	6,5	0,8
• usługowej	U	1,0	0,1	1,8	0,2	1,5	0,2
• usług oświaty	UO	0,9	0,1	0,9	0,1	0,9	0,1
• usług kultu religijnego	UKR	1,0	0,1	1,0	0,1	1,0	0,1
• obiektów produkcyjnych i usługowo – magazynowych	PU	4,7	0,6	4,7	0,6	4,7	0,6
- usług sportu, rekreacji i turystyki	UST	1,2	0,2	43,2	5,7	51,0	6,6
- cmentarza	ZC	1,0	0,1	2,0	0,3	2,0	0,3
- komunikacji i infrastruktury	K, E	36,1	4,7	62,2	8,2	45,0	5,9
razem tereny zainwestowane		87,4	11,4	332,3	43,7	284,6	37,4
- tereny otwarte :							
• zadrzewień i zieleni nieurządzonej	ZW	0,7	0,1	0,7	0,1	0,8	0,1
• rolnicze	R	497,6	65,5	222,3	29,3	261,0	34,3
• dolesień	ZLD	-	-	54,0	7,1	54,2	7,1
• lasów	ZL	153,2	20,2	129,6	17,1	142,0	18,8
• wód powierzchniowych	WS	21,0	2,7	21,0	2,7	17,3	2,3
razem tereny otwarte		672,5	88,5	427,6	56,3	475,3	62,6
ogółem powierzchnia opracowania		759,9	100,0	759,9	100,0	759,9	100,0

Powierzchnia terenów mieszkaniowych, ukształtowanych na przestrzeni około 260 lat historii Grodzca, wynosi obecnie 41,0 ha, a ogół terenów zainwestowanych – 102,1 ha. Stan według I wariantu projektu planu zakłada wzrost terenów mieszkaniowych (z zabudową letniskową)

o 152,2 ha osiągając 193,2 ha czyli prawie pięciokrotnie przewyższała powierzchnię obecną. Ogół terenów zainwestowanych wzrasta ponad trzykrotnie kosztem 260,6 ha użytków rolnych i 23,6 ha terenów leśnych. Pod zalesienie przewiduje się 54,0 ha terenów rolnych. Tereny nowej zabudowy pojawiają się częściowo w obrębie udokumentowanego złoża piasków kwarcowych, na terenach występowania niekorzystnych warunków gruntowo – wodnych (gleby pochodzenia organicznego i woda na poziomie do 1,0 m ppt), oraz w zasięgu zalewu powodziowego w lipcu 1997 r. Ponadto „tereny zabudowy rekreacji indywidualnej oraz zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej” wskazuje się w oderwaniu od wsi w rejonie głównych powiązań przyrodniczych pomiędzy kompleksami leśnymi położonymi na północno – zachodnim obrzeżu wsi i po jej stronie południowej. Ośią korytarza jest dolina rzeczki Rosa, którą zasilają wszystkie ciek biorące początek w rejonie byłej piaskowni i płynące w kierunku zachodnim.

Po przeprowadzeniu negocjacji w Urzędzie Miasta w Ozimku powstał ostateczny wariant projektu planu uwzględniający zmniejszenie powierzchni zabudowy mieszkaniowej na terenach najbardziej kontrowersyjnych i nie objętych wnioskami właścicieli gruntów o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych.

W efekcie powierzchnia terenów mieszkaniowych i letniskowych wzrośnie „tylko” o 2,5 raza w stosunku do stanu obecnego, a ogólna powierzchnia terenów zainwestowanych zajmie 37,4% sołectwa (przy 13,5% aktualnie). Uwagę zwraca brak propozycji terenów pod usługi oświaty i stosunkowo mały udział terenów usługowych.

Proponowane wielkości terenów zabudowy nie znajdują żadnego uzasadnienia (poza chęcią zysku z ewentualnej sprzedaży gruntów przez ich właścicieli). Nie wynika to z procesów demograficznych, które dla Ozimka ilustruje zestawienie :

Zmiany liczby ludności w gminie Ozimek :

Wyszczególnienie:	Lata				
	1997	2000	2002	2003	2004
Miasto	11021	10700	10272	10132	9833
Sołectwa	11586	11500	11244	11169	11270
Gmina razem	22606	22200	21516	21301	21103

Prognoza demograficzna dla województwa opolskiego zakłada, że w gminie Ozimek w roku 2012 liczba mieszkańców obszaru wiejskiego wyniesie 10755, obszaru miejskiego – 9386, a gminy łącznie – 20141 osób.

Brak też przesłanek ekonomicznych dla lokalizacji atrakcyjnego dla potencjalnych inwestorów zakładu produkcyjnego. Natomiast utrzymanie planem wskazywanych powierzchni przeznaczonych pod zabudowę, oprócz niekorzyści w funkcjonowaniu środowiska, spowoduje rozproszenie zabudowy, obciążenie budżetu gminy nieracjonalnymi wydatkami na doprowadzenie komunikacji i mediów, zaprzepaszczenie możliwości powrotu do racjonalnego użytkowania rolniczych gruntów w razie nieprzewidzianych okoliczności kryzysowych, zwiększanie zagrożeń dla wszystkich elementów środowiska poprzez emisje zanieczyszczeń do powietrza, wód, powierzchni ziemi, a wreszcie ubożenie biologicznej struktury zasobów przyrody.

7.3. Ocena projektu planu w aspekcie przydatności terenów dla różnych form użytkowania i zagospodarowania obszarów, głównie dla mieszkalnictwa

W obszarze planistycznym wyodrębniono cztery typy terenów o różnej przydatności dla funkcji mieszkaniowych oraz usług z zakresu oświaty, zdrowia i opieki społecznej.

Tereny najkorzystniejsze, o bardzo dobrych warunkach geologiczno – gruntowo – wodnych i topoklimatycznych, bez ograniczeń dla podpiwniczania obiektów występują tylko na zachodnim krańcu Grodzca (tereny : 3, 4, 5 MN, częściowo 6, 7 i 12 MN, 1UM i 6 UM).

Tereny o korzystnych warunkach geologiczno – gruntowych i topoklimatycznych oraz o średnio korzystnych warunkach wodnych (zalecane niepodpiwniczanie obiektów) obejmują większość obszaru obecnie zabudowanego i wskazywanego projektem planu do zabudowy (wzdłuż ul. Częstochowskiej. Orientacyjnie wschodni zasięg tych terenów wyznacza ul. Robotnicza, północny – zbiorcza droga gospodarcza (na tyłach działki szkolnej), równoległa do ul. Częstochowskiej, i analogiczna droga, z większymi odchyleniami, po południowej stronie wsi.

Tereny o korzystnych warunkach geologiczno – gruntowych oraz mało korzystnych warunkach wodnych (niemożność podpiwniczania) i topoklimatycznych obejmują pozostałe tereny z zabudowa istniejącą i projektowaną przy ul. Tartacznej, oraz w niektórych rejonach sąsiadujących z w/w zbiorczymi drogami gospodarczymi.

Szczególnie narażonymi na niekorzystne oddziaływanie na zdrowie ludzi płytko zalegających wód (do 1,0 m ppt) są tereny : północna część wydzielenia 44 MN, całość terenów 13, 18, 26, 27, 28, 36, 42, 43, 45, 46, 47, 49 i 50MN, 1 KS, częściowo tereny mieszkaniowe 24, 25, 30, 31, 32, 33, 34, 35 i 37MN, oraz wszystkie tereny przy ul. Tartacznej od działki szkolnej na północ. Dotyczy to także terenu 1 PU produkcyjno – składowo – usługowego w tradycyjnym miejscu dla tego typu działalności.

Czwartym typem terenów – jest (niewielka obszarowo) wydma (37 ZL) nie kwalifikująca się do zabudowy ze względu na formę i stabilizujące funkcje rosnącego na niej lasu.

Ograniczeniem dla zabudowy wszelkiego typu są grunty organiczne występujące w sołectwie na znacznych obszarach. W tym zakresie kolizyjne są proponowane dla zabudowy mieszkaniowej wydzielenia : 9, 10, 11, częściowo 12 i 36 MN, 23 MN, 26 MN, 1 ML, fragment południowy 6 UST.

Znaczne tereny wskazywane są w projekcie planu dla usług sportu, rekreacji i turystyki. Dotyczą otoczenia zbiornika wodnego (1 i 2 WS) w wyrobisku dawnej piaskowni (1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 UST). Nie ma przeciwwskazań lokalizacyjnych, ale brak programu i dopuszczalna dowolność form zagospodarowania stwarza zagrożenie powstania chaosu funkcjonalnego – przestrzennego.

Innym terenem, w kręgu silnych zainteresowań mieszkańców sołectwa jest 8 UST – boisko LZS z otoczeniem, gdzie planuje się zagospodarowanie parkowo – sportowe z licznymi boiskami, z placem zabaw dla dzieci i innymi urządzeniami.

W przedmiotowym projekcie większość istniejących i wskazywanych terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej lokalizowana jest na obszarach sołectwa najbardziej przydatnych dla tych celów. Jednak część projektowanych terenów zabudowy wkracza na tereny o niekorzystnych warunkach wodnych (wody gruntowe do głębokości 1,0 m ppt), a tym samym o gorszych warunkach topoklimatycznych, co nie będzie sprzyjać zachowaniu zdrowia przyszłych mieszkańców tej zabudowy. Na takich terenach lokalizuje się oderwaną od wsi zabudowę lotniskową, wkraczającą na grunty organiczne chronione prawnie, znajdujące się w obrębie potencjalnych terenów zalewowych. Na gruntach organicznych jest też fragmentarycznie zlokalizowana zabudowa mieszkaniowa i usługowa (głównie w zachodniej części sołectwa).

7.4. Ocena projektu planu w aspekcie funkcjonowania przyrodniczej struktury przestrzennej w powiązaniu z otoczeniem

Projekt planu ingeruje w zastaną strukturę przyrodniczą poprzez blisko 3-krotne zwiększenie powierzchni zabudowy, głównie mieszkaniowej. Efektem rozciągnięcia i poszerzenia terenów inwestycyjnych będą :

- zmniejszenie powierzchni biologicznie aktywnych o 167,2 ha (z 88,5% do 66,5% udziału w całości obszaru planistycznego),
- obniżenie możliwości funkcjonowania korytarzy ekologicznych o znaczeniu :
 - międzywęzłowym (dolina Rosy z częściową blokadą w formie zabudowy lotniskowej ML),

- lokalnym (przebieg w rejonie cmentarza z projektowaną zabudową uniemożliwiającą przemieszczanie się organizmów pomiędzy zlewnią Potoku Grodzieckiego na zachodzie i Chobianki na wschodzie),
- zwiększenie zagrożeń zanieczyszczeniem powierzchni ziemi, wód i powietrza (bliżej nie określony termin realizacji sieci kanalizacji sanitarnej, „kryzysowe” spalanie dla celów grzewczych najtańszych paliw oraz wszelkich „palnych” odpadów, dzikie składowanie odpadów na terenach otwartych).

Korzystnymi dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego w projekcie planu są :

- wprowadzenie zalesień (§ 14) wzmacniających węzłowe funkcje kompleksów leśnych na zachodzie i południu obszaru (powierzchnie leśne wzrosną o 54,2 ha co w efekcie da 25,8% udziału lasów w ogólnej powierzchni opracowania w stosunku do 20,2% udziału obecnego),
- ustalenia planu określone w § 13 a odnoszące się do terenów rolniczych (w tym zakaz zabudowy, nawet zabudowy zagrodowej),
- ustalenia planu dotyczące pozostałych terenów otwartych biologicznie aktywnych zawarte w § 16, § 17, § 18 i § 19,
- ustalenia § 6 określające wielkość działek i wskaźniki udziału powierzchni biologicznie aktywnych na terenach zabudowy mieszkaniowej (w większości 60%),
- analogiczne ustalenia dotyczące terenów usługowych również zabezpieczające utrzymanie powierzchni czynnych biologicznie,
- ustalenia § 22 określające dla obszaru planistycznego ogólne zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Dla ochrony przyrody ustala się tutaj :
 - 1) ograniczenie zmiany użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne bądź inne uprawy rolne,
 - 2) nakaz utrzymania melioracji wodnych,
 - 3) nakaz utrzymania starodrzewu,
 - 4) przeciwdziałanie przerywaniu ciągłości korytarzy ekologicznych,
 - 5) zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków,
 - 6) zakaz likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych.
- ustalenia obowiązujące w obszarze chronionego krajobrazu „Lasy Stobrowsko – Turawskie” według rozporządzenia Wojewody Opolskiego Nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. (§ 23).

Bardzo niekorzystnym dla środowiska przyrodniczego, ale **bardzo korzystnym dla mieszkańców sołectwa** może być północna obwodnica dla drogi krajowej Nr 46. Stanie się ona nieprzekraczalną barierą ekologiczną dla wszystkich organizmów żywych. Dlatego niezbędne jest zapewnienie przy budowie drogi realizacji odpowiedniej wielkości przejścia dla zwierzyny w ciągu Potoku Grodzieckiego, wspólnego z drogą gospodarczą i z pasem terenu dla zwierząt, oraz w rejonie wschodnim po północnej stronie terenu 1 KS.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectwa Grodziec, pomimo wskazania pod zabudowę mieszkaniową znacznych terenów zachowana została struktura przyrodnicza obszaru, częściowo nawet wzbogacona projektowanymi zalesieniami. Zapisy dotyczące terenów rolnych i innych otwartych sprzyjać będą utrzymaniu walorów krajobrazowych obszaru. Niemniej zachowanie walorów przyrodniczych wymaga przeciwdziałania sukcesji, przede wszystkim na terenach łąk (koszenie przynajmniej raz w roku po okresie lęgowym).

7.5. Wpływ zmian w zagospodarowaniu przestrzeni na elementy środowiska

7.5.1. Powierzchnia ziemi

Naruszenia powierzchni ziemi będą miały miejsce w związku z modernizacją istniejących i budową nowych urządzeń infrastruktury technicznej oraz realizacją nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej. W § 22 ustalono obowiązek zdejmowania humusu i wykorzystania go w biologicznie czynnej części działek budowlanych lub do rekultywacji innych terenów zdegradowanych. Zagrożenia maksymalnymi przekształceniami mogły

wyniknąć z realizacji obwodnicy w ciągu drogi krajowej Nr 46. Jednak, ze względu na niewyrażenie zgody przez Ministra Środowiska na zmianę przeznaczenia terenów leśnych na cele nieleśne, z projektu planu usunięto ustalenia dotyczące tej drogi.

Powierzchnia ziemi narażona jest na zanieczyszczanie wylewami zawartości szamb i dzikim składowaniem odpadów, jakkolwiek § 22 ust. 11 projektu uchwały przywołuje obowiązek odbioru odpadów w systemie zorganizowanym, i zakazuje wylewania, zakopywania i składowania odpadów na terenach nieprzeznaczonych do tego celu oraz składowania odpadów niebezpiecznych dla środowiska.

Przy ul. Tartacznej, na bazie dawnego Tartaku i składowiska odpadów tartacznych, funkcjonuje zakład zbiórki i odzysku odpadów drewnianych (produkcja brykietów). Stosowne pozwolenia są w trakcie pozyskiwania.

7.5.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Źródłem podstawowych zagrożeń jakości wód powierzchniowych i podziemnych są w Grodźcu ścieki bytowo – gospodarcze (brak kanalizacji) i ścieki deszczowe spływające z drogi nr 46. Mniej istotne są zanieczyszczenia rolnicze z uwagi na minimalny obszar upraw. Zapisy projektu uchwały teoretycznie zapewniają prawidłową gospodarkę wodno – ściekową zabezpieczającą przed zanieczyszczeniami wód powierzchniowych i przed przenikaniem zanieczyszczeń do wód podziemnych (§ 22 pkt 8). Faktycznie, z uwagi na brak środków, realizacja systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych jest zamierzeniem odległym w czasie. A zatem w związku z rozwojem zabudowy zagrożenia jakości wód będą wzrastać.

7.5.3. Warunki klimatyczne i arosanitarne

Zwiększenie powierzchni zabudowy oraz zablokowanie zabudową „korytarza” w rejonie cmentarza, a także wprowadzenie zalesień, zmodyfikują nieco warunki przewietrzania w rejonie opracowania (zwiększenie szorstkości podłoża – zmniejszenie prędkości wiatrów). To może mieć również wpływ na pogorszenie warunków arosanitarnych związanych z przyrostem drobnych źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jakkolwiek § 22, pkt 7 tekstu projektowanej uchwały ustala obowiązek ochrony powietrza m. in. przez wykorzystywanie do celów grzewczych i związanych z produkcją paliw ekologicznych, nie ma gwarancji, że w ramach oszczędności nie będą stosowane najtańsze nośniki energii (łącznie ze spalaniem części odpadów). Do czasu realizacji obwodnicy, w ciągu drogi nr 46, źródłem zanieczyszczeń powietrza i hałasu nadal będzie ruch samochodowy na ul. Częstochowskiej.

Ochronę przed polami elektromagnetycznymi zapewnia zapis § 22, pkt 10 ustaleń projektu planu.

7.5.4. Zasoby przyrodnicze i bioróżnorodność

Realizacja projektu planu nie będzie mieć istotnego wpływu na zasoby przyrody i bioróżnorodność. Przy zachowaniu stanu obecnego (tzn. częściowych upraw rolniczych) i przeciwdziałaniu samoistnemu zalesianiu łąk, nadal szata roślinna i fauna winny się utrzymać w ich dotychczasowym składzie gatunkowym. Zmiany będą dotyczyć terenów przewidzianych pod zabudowę gdzie przestrzenie biologicznie czynne zamienią się w kompozycje ogrodowe o zróżnicowanej strukturze gatunkowej roślinności, z udziałem wielu gatunków nie występujących w okolicy.

Zachowaniu różnorodności biologicznej na terenach otwartych służy zapis § 22, ust. 12, a w całości obszaru - § 23 dotyczący obszaru chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko – Turawskie”.

7.5.5. Krajobraz

Walorami kulturowymi starego Grodźca są układ ruralistyczny wsi fryderycjańskiej z XVIII w. oraz szereg obiektów kubaturowych z początku XX w. Walorem krajobrazu kulturowego według projektu planu może być kontynuacja pierwotnego założenia poprzez poszerzenie i

wydłużenie terenów zabudowy. Istotnym zagrożeniem dla osiągnięcia takiego efektu jest nadmiar terenów wskazywanych do zabudowy, co zaowocuje jej rozproszeniem, stanowiącym główny czynnik destrukcji walorów wszelkich krajobrazów.

Zapisy § 24 projektu uchwały ustalają objęcie ochroną konserwatorską historycznego układu ruralistycznego (ust. 9) oraz 70 obiektów kubaturowych (ust. 1 do ust. 8), a w tym :

- kościoła parafialnego p.w. MB Częstochowskiej,
- plebanii,
- domu parafialnego,
- szkoły,
- młyna przy ul. Tartacznej,
- gospody przy ul. Częstochowskiej,
- kapliczki,
- cmentarza parafialnego, oraz
- 62 budynków mieszkalnych.

Zadbano też o nadzór archeologiczny przy inwestycjach liniowych (ust. 10), oraz o właściwe kształtowanie przestrzeni publicznych (§ 25).

7.6. Szczególne zagrożenia środowiska

W planie nie przewiduje się nowych urządzeń ani instalacji szczególnie zagrażających środowisku.

Najistotniejsze uciążliwości i zagrożenie ewentualną **awarią** ze względu na transport materiałów niebezpiecznych stwarza droga krajowa nr 46 relacji Opole – Częstochowa biegnąca środkiem wsi (ul. Częstochowską na odcinku 4,0 km). Jest ona źródłem ponadnormatywnego hałasu obejmującego całą zabudowę przylegającą do drogi. Wpływa na obniżenie wartości obiektów (zwłaszcza najstarszych) wywoływany przez ciężki transport wstrząsami. Stanowi duże zagrożenie dla bezpieczeństwa przechodniów. W projekcie planu, zgodnie z ustaleniami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”, wskazywano nowy przebieg (obwodowy) tej drogi. Jej realizacja mogła uwolnić Grodziec od wszystkich uciążliwości i zagrożeń stwarzanych przez obecną trasę drogi nr 46.

W tym miejscu należy podkreślić, że Minister Środowiska nie wyraził zgody na przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne (pod planowane północne obejście). Negatywną decyzję w tej sprawie Minister Środowiska podjął po otrzymaniu negatywnej opinii m. in. Marszałka Województwa Opolskiego. Wobec takiej decyzji, pomimo uzgodnienia przez GDDKiA Oddział w Opolu trasy przebiegu północnego obejścia wsi Grodziec, należało z ustaleń projektu planu usunąć zapisy dotyczące tej drogi.

Brak w ustaleniach planu miejscowego zapisów dotyczących północnego obejścia wsi Grodziec w ciągu drogi krajowej Nr 46 nie oznacza niemożności jej realizacji.

Droga ta może i powinna być zrealizowana (możliwie jak najszybciej) w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 193, poz 1194 z późniejszymi zmianami).

Szczegółową prognozę oddziaływania projektu planu na środowisko i zdrowie ludzi ilustruje tabela.

**Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
wsi Grodziec w gminie Ozimek**

Lp.	Ustalenia planu; symbol i nr terenu	Pow. ziemi i gleby	Wody powierzchniowe i podziemne		Klimat i warunki aero- sani- tarne	Klimat akustycz- ny (od są- siedz- twa ¹⁾)	Zasoby przyrody		Krajo- braz	Zdrowie miesz- kańców i użytko- wników	Zagro- żenie awarią (od są- siedz- twa)
			retencja	zagroź. zanieczy- szcz.			ciągłość przestrz. systemu	bioróż- norod- ność			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	MN – Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej										
1.	2, 3, 5, 6 MN częściowo 7 i 12MN	-1	-1	-2	-1	0 (-3!)	-3	-2	-2	+2	0 (-3)
2.	7, 8, 12, cz. 19, 21, 22, cz. 23, cz. 14, 15, 16, 17, 20, 29, cz. 32, cz. 31, cz. 24 MN	-1	-1	-2	-1	0 (-3)	-1	-1	-1	+1	0 (-3)
3.	38, 40, 41 cz. 37, cz. 39, cz. 25, cz. 35 MN	-1	-1	-2	-1	0 (-3)	-1	-1	-1	+1	0 (-3)
4.	9, 10, 11, cz. 12, cz. 23, cz. 36 MN	-3	-2	-2	-1	0 (-1)	-2	-2	-1	-1	0 (-1)
5.	13, 18, 25, 26, 30, 33, 34, 35, 36, 37, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, cz. 31, cz. 32 MN	-2	-3	-2	-1	0 (-3)	-2	-2	-1	-1	0 (-3)
	ML – Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej										
1.	1 i 2 ML	-2	-2	-2	-1	0	-3!	-2	-3!	-2	0
	UM – Tereny zabudowy usługowo - mieszkaniowej										
1.	1, 2, 3, 6, 7 i 8 UM	-2	-2	-2	-1	0 (-3)	-1	-1	-1	+1	0 (-3)
2.	4, 5 UM	-2	-2	-2	-2	0 (-3)	-3	-2	-2	-1	0

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	U – Tereny zabudowy usługowej										
1.	1, 2 i 4 U	-2	-2	-2	-2	0 (-3)	-1	-1	0	0	0 (-3)
2.	3 U	-2	-2	-2	-2	0	-2	-2	-2	0	0
	UO – Tereny zabudowy usług oświaty										
1.	1 UO	-1	-1	-1	-1	0	-1	-2	+1	+1	0
	UKR – Tereny zabudowy usług kultu religijnego										
1.	1, 2 UKR	-2	-1	-1	-1	0 (-3)	-1	-1	+2	+1	0 (-3)
	UST – Tereny usług sportu, rekreacji i turystyki										
1.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 UST	-1	-1	-2	-1	0	+/- 1	-1	-1	0	0
2.	8 UST	-2	-2	-2	-1	0	0	-1	0	0	0
	R – Tereny rolnicze										
1	1 do 52 R	+2	+3	-1	+3	0	+3	+3	+3	+2	0
	ZLD – Tereny rolnicze przeznaczone do zalesienia										
1.	1 do 22 ZLD	+3	+3	0	+3	0	+3	+3	+3	+2	0
	PU – Tereny obiektów produkcyjnych, usługowych oraz składów i magazynów										
1.	1 PU	-3	-3	-2	-1	-1	-2	-3	-3	0	0
	ZL – Tereny lasów										
1.	1 do 63 ZL	+3	+3	0	+3	0 (-2)	+3	+3	+3	+3	0 (-1)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	ZW – Tereny zadrzewień i zieleni nieurządzonej										
1.	1 do 6 ZW	+3	+3	0	+3	0	+2	+2	+2	+3	0
	ZC – Teren cmentarza										
1.	1 ZC	-1	-1	-2	0	0	-1	-2	0	-1	0
	WS – Teren wód powierzchniowych										
1.	1, 2 WS	0	+3	-1	0	0	+2	+2	+3	+2	0
2.	3 do 23 WS	0	+1	-3	0	0	+2	+2	+2	+1	0
	K, E – Tereny komunikacji i infrastruktury										
1.	1 KDGP ½	-3	-3	-3	-3	-3!	-3	-3	-2	-3!	-3
2.	1 KDZ ½	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-1	-1	0
3.	1, 2, 3 KDL ½	-2	-2	-2	-2	-1	-1	-1	-1	0	0
4.	1 do 10 KDD ½	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	-1	0	0
5.	1 do 36 KDW	-1	-1	-1	0	0	0	0	0	0	0
6.	1 do 20 KPR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	1 KS	-3	-2	-2	-2	-1 (-3)	-3	-3	-3	0	0 (-3)
8.	1 E	0	0	0	0	0	0	0	-1	0	0

Skala oddziaływania ustaleń planu na środowisko i zdrowie ludzi

+3 – bardzo korzystne	-1 – umiarkowanie niekorzystne
+2 – korzystne	- 2 – niekorzystne
+1 – średnio i mało korzystne	- 3 – szczególnie niekorzystne
0 – brak lub nieistotne	! – najwyższy stopień istotności skutków miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

7.7. Metody analizy skutków realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec w gminie Ozimek

W zakresie monitoringu skutków realizacji planu na środowisko, w nawiązaniu do występujących problemów, przyjęto :

- a) nadzór w trakcie realizacji inwestycji w celu sprawdzenia zgodności wykonywanych prac ze środkami łagodzenia niekorzystnych oddziaływań na środowisko (w tym wskaźników ustalonych w planie w zakresie udziału powierzchni biologicznie aktywnych w powierzchni działek budowlanych oraz stosowania rozwiązań chroniących wody powierzchniowe i podziemne przed zanieczyszczeniem),
- b) monitorowanie okresowe funkcjonowania urządzeń służących ochronie środowiska.

Monitorowanie w zakresie realizacji inwestycji odbywać się winno poprzez badanie zgodności z dokumentacjami projektowymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na gospodarkę wodno – ściekową oraz gospodarkę odpadami. Dotyczy to :

- okresowego sprawdzania umów w zakresie podłączeń budynków do kanalizacji sanitarnej po jej zrealizowaniu,
- sprawdzanie umów na wywożenie ścieków oraz okresowe badania szczelności zbiorników – co najmniej jedno badanie w roku na przemian w okresie zimowym i letnim,
- okresowe sprawdzanie umów dotyczących wywozu odpadów.

Są to zadania dla Urzędu Miasta wynikające głównie z obowiązującego Programu Ochrony Środowiska z Planem Gospodarki Odpadami. Wydaje się uzasadnioną propozycja sprzęgnięcia raportów z wykonania zadań w/w Programu z wynikami monitoringu realizacji „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego” i planów zagospodarowania przestrzennego jako dopełniających się i przedstawienia ich Radzie Miejskiej przynajmniej raz w czasie kadencji Rady (art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Oceny realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dokonuje się poprzez analizę zgodności z ustaleniami planu, decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, oraz przepisami ogólnie obowiązującymi.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Sporządzona prognoza oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec w gminie Ozimek jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaganej ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199, poz. 1227). Prognozę sporządza się w celu określenia skutków ustaleń planu, które sformułowano już po uwzględnieniu zaleceń w zakresie eliminowania na etapie sporządzania planu zapisów sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju przedmiotowego obszaru, w powiązaniu z otoczeniem.

Granice projektu planu obejmują obecne i przyszłościowe tereny mieszkaniowe i usługowe sołectwa wraz z otoczeniem terenów rolnych i leśnych oraz zbiorników wodnych po byłej piaszynie. Centrum wsi stanowi zabytkowy układ ruralistyczny kolonii fryderycjańskiej z XVIII w., który tworzą : oś drogowo – wodna rozdwojonej ul. Częstochowskiej z pasem zieleni towarzyszącej Strudze Grodzieckiej płynącej pomiędzy drogami, układ szczytowy wielu obiektów mieszkalnych z początku XX w. położonych prostopadle do ulicy, inne obiekty o walorach kulturowych, w tym użyteczności publicznej.

Nowe tereny zabudowy mieszkaniowej przylegają do istniejącej rozciągając się wzdłuż ul. Częstochowskiej na długości ok. 4,0 km i szerokości średnio około 450 m. Na osi ulic Tartaczna – Klasztorna zakłada się rozwój terenów mieszkaniowo – usługowych, usługowych oraz produkcyjno – usługowych (w rejonie tradycyjnie przemysłowym) po północnej stronie wsi i usług sportowo – rekreacyjno – turystycznych po stronie południowej (w tym zabudowy lotniskowej). Programowane rozwiązania w większości są zgodne z naturalnymi predyspozycjami terenów dla różnych form zagospodarowania i użytkowania obszaru, a także z zasadami funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

Pomimo nieuzasadnionego (demograficznie, ekonomicznie, popytem) 2,5-krotnego przyrostu terenów mieszkaniowych nie zaburzone w istotny sposób układy powiązań przyrodniczych. Wyjątek stanowi zabudowa lotniskowo – mieszkaniowa położona w dolinie cieków Rosa, na terenach gruntów organicznych i potencjalnie zalewowych, w obrębie korytarza ekologicznego wiążącego tereny leśne po północno – zachodniej i południowo – zachodniej stronie wsi. Przerwany został też lokalny ciąg powiązań w rejonie cmentarza określający dystans przestrzenny pomiędzy centrum Grodzca a tartaczny przysiółkiem. Rodzajem rekompensaty za utratę znacznej powierzchni terenów otwartych jest wskazanie 54,2 ha terenów rolniczych do zalesienia (słabe i nieużytkowane gleby).

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Grodziec zgodne są z celami określonymi w Strategii rozwoju gminy Ozimek na lata 2003 – 2015 z października 2003 r. oraz z Programem Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla gminy Ozimek z 2005 r. Dotyczy to zarówno rozwiązań przestrzennych (np. zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne otoczenia zbiorników wodnych), ochrony przyrody, jak i rozwiązań z zakresu infrastruktury technicznej, gospodarki odpadami, uwarunkowań dla urządzeń emitujących elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące. Wszystkie dokumenty uwzględniają regulacje prawa wspólnotowego i krajowego. Rzeczywiste nie pogarszanie stanu elementów środowiska zależne jest i będzie od przestrzegania ustaleń planu oraz przepisów obowiązujących w zakresie ochrony środowiska. Stąd potrzeba monitorowania wszystkich zjawisk i restrykcje w sytuacjach nie przestrzegania prawa.

